

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. märts 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0227(COD)

6789/20
ADD 1

TELECOM 35	CYBER 38
AUDIO 13	JAI 236
CULT 19	DIGIT 19
EDUC 100	DATAPROTECT 31
COMPET 121	DAPIX 1
RECH 103	FREMP 22
IND 38	RELEX 212
MI 79	CADREFIN 32
ESPACE 12	CODEC 179

NÕUKOGU PÕHJENDUSTE KAVAND

Teema: Nõukogu esimese lugemise seisukoht eesmärgiga võtta vastu EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240
– Nõukogu põhjenduste kavand

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon võttis 6. juunil 2018 vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2021–2027 digitaalse Euroopa programm¹. See on üks ettepanekutest, mis on seotud mitmeaastase finantsraamistikuga ning osa peatükist „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“.
2. Euroopa Parlamendis valiti juhtivaks komisjoniks tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon (ITRE). See komisjon hääletas oma raporti projekti üle 21. novembril 2018. Seejärel kinnitati nimetatud raport² 12. detsembri 2018. aasta täiskogu istungil.
3. Transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogu võttis 4. detsembril 2018 vastu osalise üldise lähenemisviisi³. Osaline üldine lähenemisviis ei hõlmanud mitmeid elemente, eelkõige eelarvemõjuga ja horisontaalseid sätteid ning sätteid, mis on seotud teistes nõukogu ettevalmistavates organites muude seadusandlike ettepanekute üle peetavate aruteludega. Need elemendid märgiti tekstis nurksulgudega.
4. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 17. oktoobril 2018⁴.
5. Euroopa Regioonide Komitee võttis oma arvamuse vastu 5. detsembril 2018⁵.
6. Eesistujariik palus 8. veebruaril 2019 COREPERilt volitusi⁶ Euroopa Parlamendiga läbirääkimiste alustamiseks. Kolmepoolne kohtumine toimus 13. veebruaril 2019 Strasbourgis ja kaasseadusandjad jõudsid määruse, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ajavahemikuks 2021–2027, suhtes ühisele arusaamisele. Ühine arusaamine ei hõlmanud teksti nurksulgudes olevaid elemente.

¹ Dok 10167/18 + ADD 1.

² P8_TA(2018)0521

³ Dok 14488/18 REV 1.

⁴ EESC 2018/03902.

⁵ COR 2018/03951.

⁶ Dok 5989/19 COR 1.

7. Alaliste esindajate komitee kinnitas 13. märtsil 2019 kolmepoolsel kohtumisel saavutatud ühise arusaamise, tunnistades seejuures, et töö Euroopa Parlamendiga jätkub siis, kui nõukogul on volitused ettepaneku kõigi elementide osas.
8. Euroopa Parlament võttis 17. aprillil 2019 ühise arusaamise alusel vastu oma esimese lugemise seisukoha⁷.
9. Euroopa Ülemkogu esitas oma 21. juuli 2020. aasta järeldustes⁸ poliitilised suunised kõigi mitmeaastase finantsraamistikuga seotud dokumentide kohta. Seda arvesse võttes volitas⁹ alaliste esindajate komitee 7. oktoobril 2020 eesistujariiki jätkama läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga, et saavutada kokkulepe kogu teksti suhtes.
10. Teine kolmepoolne kohtumine toimus 14. detsembril 2020 virtuaalselt. Sellel kolmepoolsel kohtumisel jõudsid nõukogu ja Euroopa Parlament esialgsele kokkuleppele kõigis lahendamata küsimustes.
11. Alaliste esindajate komitee kinnitas 18. detsembril 2020 kõnealuse lõpliku kompromissteksti¹⁰, et selle suhtes kokkuleppele jõuda.
12. Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon (ITRE) kinnitas lõpliku kompromissteksti 14. jaanuaril 2021. Seejärel saatis ITRE esimees alaliste esindajate komitee eesistujale kirja, milles märkis, et kui nõukogu edastab Euroopa Parlamendile ametlikult kolmepoolsetel kohtumistel kokku lepitud ja õiguskeeleliselt viimistletud seisukoha, soovitab ta täiskogul nõukogu esimese lugemise seisukoha Euroopa Parlamendi teisel lugemisel muudatusteta heaks kiita.

⁷ P8_TA-PROV(2019)0403

⁸ Dok 00010/20.

⁹ Dok 11293/20.

¹⁰ Dok 13835/20.

II. EESMÄRK

13. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ajavahemikuks 2021–2027, ettepaneku üldeesmärk on luua rahastamisvahend, et maksimeerida digitehnoloogiale üleminekust ELi kodanikele, ettevõtjatele ja haldusasutustele tulenev kasu, nimelt tugevdades ELi digitaalset suutlikkust järgmises viies põhivaldkonnas (nn erieesmärgid): kõrgjõudlusega andmetöötlus, tehisintellekt, küberturvalisus ja usaldus, kõrgtasemel digioskused ning digivõimekuse juurutamine ja parim kasutamine ning koostalitlusvõime.

III. NÕUKOGU ESIMESE LUGEMISE SEISUKOHA ANALÜÜS

Üldised tähelepanekud

14. Määruse suhtes kokkuleppe saavutamiseks pidasid nõukogu ja Euroopa Parlament läbirääkimisi eesmärgiga saavutada teise lugemise kokkulepe, võttes aluseks nõukogu esimese lugemise seisukoha, mille Euroopa Parlament võiks ilma muudatusteta heaks kiita. Nõukogu esimese lugemise seisukoha tekst kajastab täielikult kaasseadusandjate vahel saavutatud kompromissi.
15. Nõukogu jagab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohas esitatud eesmärged ja põhimõtteid ning toetab programmi struktuuri, mis aitab kaasa selle eesmärkide saavutamisele.
16. *Digitaalse innovatsiooni keskused*: nõukogu nõustub Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohaga, mille kohaselt peaks digitaalse innovatsiooni keskuste määramine toimuma avatud ja konkurentsipõhise protsessi kaudu.

17. *Julgeolekuga seotud piirangud*: nõukogu toetab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohta julgeolekuga seotud piirangute osas seoses osalemisega tehisintellekti ja kõrgjõudlusega andmetöötluse alastes meetmetes. Nõukogu nõustub, et tööprogrammides võib sätestada, et kolmandatest riikidest kontrollitavad õigussubjektid võivad nende kahe erieesmärgi raames võetavates meetmetes osaleda üksnes juhul, kui nad vastavad tööprogrammis sätestatud julgeolekuga seotud tingimustele.
18. *Eetika*: nõukogu nõustub Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohaga erieesmärgiga „Tehisintellekt“ seotud eetiliste küsimuste osas. Nõukogu jaoks on samuti oluline tagada, et selle eesmärgi raames võetavate erinevate meetmete puhul võetakse arvesse eetikapõhimõtteid, ning seetõttu nõustub nõukogu üksikasjalikumate eetikat puudutavate sätete lisamisega, sealhulgas eelkõige komisjoni poolse eetikakontrolli võimalusega ning võimalusega rahastamine peatada, seda vähendada või see lõpetada.
19. *Täiendavad toetused*: nõukogu nõustub Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohaga selles osas, et programmi „Digitaalne Euroopa“ raames antavad toetused võivad katta kuni 100 % rahastamiskõlblikest kuludest, ilma et see piiraks kaasrahastamise põhimõtte kohaldamist.

Konkreetsed märkused

20. Kaasseadusandjad jõudsid 14. detsembril 2020 toimunud viimasel kolmepoolsel kohtumisel kompromissile järgmistes lahendamata küsimustes.
21. *Eelarve eraldamine erieesmärkidele*: kaasseadusandjad leppisid kokku, et viie erieesmärgi jaoks ette nähtud programmi eelarvet kohandatakse, vähendades igale eesmärgile eraldatavat summat sama protsendi võrra (17,47 %) kui programmi kogueelarve puhul. See võimaldab säilitada algse ettepaneku rõhuasetuse ja tasakaalu.

22. *Programmi kestus*: kaasseadusandjad leppisid kokku programmi „Digitaalne Euroopa“ kestuses. Artikliga 1 luuakse programm ajavahemikuks, mis on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestusega.
23. *Tööprogrammid*: kaasseadusandjad leppisid kokku, et tekstis säilitatakse sätted, mis käsitlevad rakendusaktide kasutamist tööprogrammide vastuvõtmiseks eelarve otsese täitmise kaudu rakendatavate meetmete jaoks. Samuti lepidi kokku, et neid sätteid kombineeritakse muudatustega, mis annavad täiendava kindluse selle kohta, et tulevaste tööprogrammide sisu lähtub selgelt määruse artiklitest 4–8, kusjuures kogu programmi vältel kohaldatakse I lisa üldsuuniseid. Lisaks nõustusid kaasseadusandjad lisama võimaluse kasutada delegeeritud õigusakte I lisa ajakohastamiseks.
24. *Kolmandate riikide osalemine*: kaasseadusandjad leppisid kokku, et määrusesse lisatakse „osalise assotsieerumise“ kontseptsioon, nimelt kolmandate riikide assotsieerumine piiratud arvu konkreetsete eesmärkidega, mida programmi „Digitaalne Euroopa“ raames saavutada püütakse.

IV. KOKKUVÕTE

25. Nõukogu esimese lugemise seisukoht Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ajavahemikuks 2021–2027, kajastab täielikult kompromissi, milleni jõuti nõukogu ja Euroopa Parlamendi esindajate vahelistel läbirääkimistel, mida toetas komisjon.
26. Sellest tulenevalt palutakse alaliste esindajate komiteel soovitada nõukogul:
- kinnitada käesolevad nõukogu põhjendused nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta ning
 - edastada käesolevad põhjendused Euroopa Parlamendile.

27. Pärast seda, kui Euroopa Parlament on vastu võtnud oma teise lugemise seisukoha, kiites nõukogu seisukoha ilma muudatusteta heaks, jõustub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ajavahemikuks 2021–2027 programm „Digitaalne Euroopa“, selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.
-